

PROTOCOL INFORMATIEVOORZIENING GESCHIEDEN OUDERS / VERZORGERS

INLEIDING

Binnen OSG Sevenwolden worden mentoren, docenten, teamleiders, locatie- (adjunct)directeuren regelmatig geconfronteerd met privésituaties van leerlingen. Eén van die privésituaties die tot handelingsverlegenheid bij direct betrokken kan leiden, is de situatie van gescheiden ouders/verzorgers.

Dit protocol:

- legt uit wie voor de wet ouder van een kind is;
- formuleert een aantal richtlijnen waar de school zich aan zal houden, ter voorkoming van misverstanden;
- beschrijft de wettelijke verplichtingen van de school over de informatievoorziening aan ouders/verzorgers.

1 Definities van de gehanteerde termen

Wie zijn ouders van een kind?

In dit protocol wordt over ouders gesproken die volgens de wet vader of moeder zijn. Daarmee bedoelen we meestal de biologische moeder en vader. Dat zijn niet altijd de ouders in de zin van de wet.

De moeder van het kind is de vrouw:

- uit wie het kind is geboren;
- die het kind heeft geadopteerd.

De vader is in ieder geval:

- de man die met de moeder getrouwd was (is) toen (als) het kind geboren was (is);
- de man die het kind heeft erkend of geadopteerd;
- de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

De ouders van het kind zijn de moeder en de vader zoals hierboven omschreven.

Wat is ouderlijk gezag?

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Meestal hebben de ouders samen het gezag; ouderlijk gezag. Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner van een vader of moeder). Dit wordt gezamenlijk gezag genoemd. Als ouders scheiden behouden zij in principe beiden het gezag over het kind. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent, wordt dit voogdij genoemd.

Derden

Niet iedere derde is verplicht om informatie over het kind te verstrekken, alleen derden die beroepshalve over informatie betreffende het kind beschikken (leerkrachten, hulpverleners, artsen) zijn wettelijk verplicht tot informatieverstrekking.

Rechthebbende

Recht op deze informatie heeft alleen de niet met het gezag belaste ouder. Andere personen die in nauwe betrekking tot het kind staan, bijvoorbeeld de vader die zijn buiten huwelijk geboren kind niet heeft erkend, of grootouders, hebben dit wettelijk recht niet. Zij kunnen hun recht op informatie over het kind baseren op artikel 8 EVRM (Recht op eerbiediging van privéleven, familie en gezinsleven).

Desgevraagd

Derden hoeven de informatie over het kind niet uit zichzelf te verstrekken. De niet met het gezag belaste ouder moet er uitdrukkelijk om vragen.

Het belang van het kind

Het begrip 'in het belang van het kind' is een open begrip, een richtinggevend oriëntatiepunt. Het brengt tot uitdrukking dat bescherming, hulp en steun bij de groei naar volwassenheid en opvoeding en verzorging leidraad vormen. Als er informatie verschaft moet worden, moet eveneens aan de hand van het belang van het kind worden vastgesteld of daarin een selectie gemaakt moet worden en op welke wijze de gegevens moeten worden verstrekt. De vraag is dan nog wanneer het belang van het kind zich tegen de informatie verstrekking verzet. Dat mag niet al te snel worden aangenomen. Een goede reden is bijvoorbeeld een verklaring van een psychiater/psycholoog/pedagoog dat informatieverstrekking schadelijk is voor de gezondheids- en/of gemoedstoestand van het kind. Zie hiervoor ook § 4.1.

2 Informatieplicht

Alle ouders hebben op grond van artikel 23b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs recht door de school te worden geïnformeerd over hun kind. Dit geldt ook voor gescheiden ouders. De school dient **in algemene zin** (let op: geen privé-informatie) een beeld te geven van hoe het kind op school functioneert.

Welke informatie.

Niet iedere informatie over het kind hoeft te worden verstrekt. Het gaat om belangrijke feiten en omstandigheden. Deze moeten bovendien betrekking hebben op de persoon van het kind of zijn verzorging en opvoeding. Het betreft alleen informatie over schoolvorderingen en eventueel sociaal pedagogische ontwikkelingen op school zoals:

- doet het kind zijn best op school;
- hoe zijn de toets- en leerresultaten;
- wat is zijn/haar lievelingsvak;
- schoolgedrag, voelt het kind zich prettig op school, in de klas;
- schoolverzuim;
- kan het kind meekomen met de anderen.

De derde (in dit geval steeds de school) kan ook weigeren de verzochte informatie over het kind te geven aan de ouder die niet met het ouderlijk gezag is belast als het gaat om informatie die hij niet ook zou geven aan de ouder die wel met het gezag belast is.

3 Informatievoorziening gescheiden ouders/verzorgers

De informatievoorziening van de school betreffende het kind geldt voor beide ouders/verzorgers, ook als zij niet samenwonen. Uitgangspunt daarbij is de wettelijke verplichting zoals die in boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd.

De met het gezag belaste ouder

De ouder die is belast met het ouderlijk gezag, heeft de verplichting om de andere ouder (niet belast met het ouderlijk gezag) op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen (art. 377b). Het is dus de bedoeling dat de ouder die niet met het gezag is belast, de informatie krijgt van de andere ouder. Gegevens over schoolresultaten zouden dus ook via de met het gezag belaste ouder verstrekt moeten worden.

De niet met het gezag belaste ouder.

Verstrekking van schoolinformatie vindt voor de niet met het gezag belaste ouder alleen plaats indien hij of zij daartoe verzoekt. Het moet dan gaan over belangrijke feiten en omstandigheden die het kind treffen. De school is niet verplicht die informatie te verschaffen, als deze informatie ook niet aan de met het gezag belaste ouder zou worden verschaft of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet. (art. 377c)

Gedeeld ouderlijk gezag / wettelijke omgangsregeling

In geval van gedeeld ouderlijk gezag worden aan beide ouders belangrijke feiten en omstandigheden betreffende hun kind verstrekt.

Indien er sprake is van een wettelijke erkende omgangsregeling sluit de school, op schriftelijk verzoek van de ouders, aan bij de door de rechter vastgestelde verantwoordelijkheidsverdeling. Dat betekent dat de school communiceert met de ouder, die op betreffende dag(deel) het ouderlijk gezag uitoefent. De ouders moeten in dat geval een kopie van de gerechtelijke uitspraak overleggen. Deze wordt in het dossier van de leerling opgenomen.

4 Beperkingen

4.1 Rechterlijke uitspraak

De school hoeft niet aan het informatieverzoek van de niet-verzorgende ouder te voldoen als de rechter heeft bepaald dat het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet. De verzorgende ouder moet in een dergelijk geval een kopie van de gerechtelijke uitspraak overleggen, welke in het dossier van de leerling wordt opgenomen.

4.2 Eigen onderzoek

Na eigen onderzoek kan de school weigeren om informatie te geven aan de niet-verzorgende ouder als dat in gaat tegen het belang van het kind. Weigering om informatie te verstrekken kan dus alleen indien:

- de situatie door de school zelf is onderzocht;
- de weigering schriftelijk is gemotiveerd.

Dat het kind of de verzorgende ouder niet wil dat de niet-verzorgende ouder informatie krijgt of een therapeut of advocaat stelt dat het geven van informatie strijdig is met het belang van het kind, is voor de school onvoldoende om te weigeren aan het informatieverzoek van de niet-verzorgende ouder te voldoen.

Als de school schriftelijk en beargumenteerd weigert aan het informatieverzoek van de niet-verzorgende ouder te voldoen, is er sprake van een voor bezwaar en beroep vatbaar

besluit. De school doet er goed aan zich bij het formuleren van een weigeringsbesluit te laten bijstaan door een jurist.

Klachtencommissie

De niet met het gezag belaste ouder kan besluiten een klacht in te dienen bij de klachtencommissie, indien de school hem geen of naar zijn idee te weinig informatie verschaft.

5. Vragenlijst

Eenmaal per jaar zal de school aan niet-samenwonende ouders/verzorgers een vragenlijst toesturen. Bij melding van scheiding tijdens het lopende schooljaar wordt de brief 'Informatievoorziening gescheiden ouders/verzorgers' en de 'vragenlijst voor niet-samenwonende ouders/verzorgers ten behoeve van de school' binnen 30 dagen na melding naar beide ouders/verzorgers gestuurd.

Het doel van de vragenlijst is praktische informatie verkrijgen over het woonadres van de ouders/verzorgers en over de wijze waarop ouders/verzorgers hun ouderschap na de scheiding hebben geregeld. Dit om misverstanden te voorkomen en zicht te krijgen op de mogelijke gronden om één van de ouders/verzorgers geen informatie te verstrekken over het kind (binnen het kader van art. 377c boek 1 van het Burgerlijk Wetboek) of om ernstige complicaties (zoals het meenemen vanuit school van het kind, tegen de gemaakte afspraken of rechterlijke uitspraken in) te voorkomen.

6. Ouderavonden, gesprekken over het kind

In principe nodigt de school beide ouders/verzorgers uit voor ouderavonden of voor gesprekken over het kind (bijvoorbeeld rapportbesprekingen). Indien één van de ouders/verzorgers geen gezamenlijk gesprek wil, kan hij of zij verzoeken om een individueel gesprek.

7. Correspondentie

Correspondentie zal gericht zijn aan beide met gezag belaste ouders/verzorgers en dus niet slechts aan de ouder bij wie het kind volgens de Gemeentelijke Basis Administratie staat ingeschreven of volgens de door de ouder verstrekte gegevens. Dat geldt niet indien daarmee naar de mening van school zwaarwegende belangen van het kind geschaad zouden kunnen worden.

8. Onderlinge problemen tussen ouders/verzorgers

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders/verzorgers hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten.

9. Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de ouders/verzorgers te maken heeft. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders/verzorgers (volgens art. 377c boek 1 van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt.

Uitzonderingen

Op bovenstaande regel gelden uitzonderingen onder andere voor

- instanties als het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de schoolarts.

Soms is de school verplicht gegevens aan derden te geven. Dit is bijvoorbeeld het geval bij:

- de aanvraag van een leerling-gebonden budget (het rugzakje);
- de overgang naar een andere school [bijvoorbeeld bij verhuizing of naar speciaal onderwijs].

10. Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. In ieder geval zal de school niet toestaan dat het kind wordt ingeschreven onder een andere naam dan de officiële, zonder dat beide ouders/verzorgers het daarover eens zijn dan wel nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd.

11. Tot slot

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders/verzorgers botsen met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal het schoolteam en/of de individuele leerkracht proberen om dat probleem op te lossen. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders/verzorgers betrokken wordt.